

MIJN ONDERZEEESCHE REIS.

HUMORESKE DOOR JAN VAN VELTHOVEN.

Ik reken dus op jullie alle vijf!"
„Best! Bepaald!" riep van Dalen. „Je kunt ervan op aan, hoor!"
„Morgenochtend, om halfzes!" herinnerde Trevers ons ten overvloede.
„Stellig!" klonk het uit vier monden.
Alleen ik zweeg....
Een reis met een onderzeeër? En dan nog wel 'n duikboot door Job Trevers uitgevonden? 't Idee alleen deed me al griezelen!

Tegen 6 uur den volgenden morgen stond ik aan den walkant.
Job's plezier-onderzeeër lag nog stevig aan een paal gemeerd. Job zelf stond met een hoogst gebelgd uiterlijk op het dek.
„Wat 'n lui, hè?" riep hij me toe. „Jij bent de éérste...."
„k Zal wel de eenigste zelfs zijn," meende ik. „Daarenboven, Job, 't spijt me werkelijk, maar ik heb nogeens goed over de zaak nagedacht, en 't wil mij voorkomen, dat ik het aan mijn geslacht en mijn vaderland verplicht ben, m'n leven op eervoller en nuttiger wijze te eindigen."
Trevers keek me verwijtend aan.
„Dat meen je niet, Ed," zei hij. „Dat komt niet uit je hart, jongen! Zoo'n oud sportman als jij zou zoo'n buitenkansje voor geen duizenden willen missen.... En daarom ben je natuurlijk ook gekomen, Ed! Je hebt lang getwijfeld: dat kan ik me best voorstellen. 't Is ook weer zoo heel iets anders, dan auto-racen of vliegen! Maar je sportieve gevoelens hebben ten laatste gezegevierd! Kom er dus op, Eddie: blijf daar niet langer staan schilderen aan den wal. Kom er op nu: ik wacht geen minuut langer meer. Ik verzeker je, de anderen zullen er spijt van hebben!"
Zoo'n oud sportman als ik!....
M'n sportieve gevoelens, die zegevierden!....
Helaas! 't Vleide me en ik meende het aan mijn nieuwe

hebt dat nooit meegemaakt. Jij kunt dat niet zoo begrijpen".
„Jij dan wel?"
„Nooit persoonlijk, dat is zoo. Maar ik heb een kolossale studie van het onderwerp gemaakt en ik ben, om 't zoo eens uit te drukken, volkomen vertrouwd reeds met elke sensatie, die een onderzeesche reis je geven kan. Maak je maar niet ongerust, hoor! Bij mij kun je je volmaakt veilig voelen...."
Ik zweeg — maar 'k hield m'n hart vast. Waarom, idioot, die ik was, moest ik ook zoo vroeg naar de haven gaan om voor mijn blad het éérste nieuws te willen hebben van „De Ramp der Job I, een Drama in den vroegen ochtend!"
Eilacie! Ik zou te veel van die ramp zelf meemaken om 't ooit na te kunnen vertellen....

6 u. 50! We zijn in volle zee....
Heel in de verte welft een donkere streep langs den horizon, dat is het land, het veilige land.... waar mijn wieg eens stond.... dat voor mij vergeefs aan de baren ontworsteld werd! En rond mij, mijlen ver in 't rond, kookt en woelt de zilte grafsteen van miljoenen....
„Nou, nou ga ik alles sluiten," zegt Trevers.
„Hou je nu kalm, Ed! J e t z t g e h t ' s l o s!"
„Heb je schrijfpapier aan boord, Trevers?" vraag ik flauwtjes.
„Hoezoo?"
„Je kunt nooit weten, Trevers...."
Maar Trevers lacht — lacht me vlak in m'n gezicht uit.
„Wees toch zoo'n dwaas niet, Ed," zegt-ie. „Je stelt je aan alsof er ik-weet-niet-wat gebeuren kan! Nu: ik ga even naar boven...." En hij verlaat de machinekamer: n e u r i ë n d! Als Trevers op 't dek rondscharrelt, ontwaakt alles in mij, wat uit den boeze is. Ik hoop vurig, dat er iets met hem gebeuren zal.... iets.... enfin, iets, dat 't me mogelijk zal maken na eenige dagen nog door de een of andere stoomer opgepikt te kunnen worden. Ik krijg 'n intentie

kwestie of men zich voortaan even vrij onder water als op het water bewegen kan.... Zit je in de raamnis, Ed?"
„Ja," antwoordde ik.
„Dan moet je eens goed opletten! Nu komt eerst het interessantste...."
Ik hoorde de klik van 'n electrisch-licht-handletje: en kon me 't volgend oogenblik werkelijk verbeelden een tocht met Jules Verne's gedroomde onderzeeboot te maken. Schichtig-snelschoten velerlei soorten waterbewoners voorbij het raam onzer salon: in wilden dwarrelgang kringelden zij op in het electrisch-lichtvlak om dan weer overhaast in het beschermend duister daar rond omheen te verdwijnen. Zeewier slingerde zich langs de zijlen van onze boot, 't scheen zich reeds voor goed daaraan vastgehecht te hebben!
„Hadt je 't je zóó voorgesteld, Ed?" vroeg Trevers.
„Vin-je het niet machtig belangwekkend?"
„Wonderlijk!" zei ik. „En tóch, Trevers, zou ik om een lief ding willen, dat ik weer een beetje lucht te zien kreeg."
„Kom, dwaasheid! 't Is iets, waar je aan wennen moet, geloof me! Wat mezelf betreft: 't bevalt me hier-beneden uitstekend. Ik geloof niet, dat er ergens op aarde 'n plekje zoo rustig is als dit!"
Ik antwoordde daar niet op, maar sloeg weer 't snelle spel der visschen gade. 't Electrisch licht scheen een eigenaardige uitwerking op hen te hebben. Hoewel ze in gansche scholen aangetrokken werden, vluchtten ze toch weer vóór ze ons raam geheel genaderd waren.... om straks weer terug te komen en, als 't kon, nog sneller het schitterend vlak te passeeren.
„Weet je wat, Trevers!" zei ik ten laatste. „De aardigheid gaat er toch voor me af.... Zou je misschien niet eens willen probeeren de boot weer omhoog te krijgen?"
Trevers zag me 'n oogenblik doordringend aan.
„Net zoo je wilt," antwoordde hij. „Je kunt er nu in elk geval van meespreken."

Op feestelijke wijze is de auto-dienst Utrecht—Harmelen geopend. Op den achtergrond van onze foto ziet men de ouderwetsche trekschuit, die haar dienst gestaakt heeft.

Bovenstaande foto geeft de reeds zoo veel besproken tol aan de Haagsche Schouw, die eindelijk door het Rijk is aangekocht voor een bedrag van f 75.000. (Foto v. Tol)

reputatie en m'n pas-ontdekte sportieve gevoelens verplicht te zijn het buitenkansje te.... wagen!
't Was inderdaad zoo heel iets anders, dan auto-racen en vliegen (vermakelijkheden, die ik, als ik er ooit toe gedwongen werd, graag af zou willen koopen met 'n sprong van den een of anderen kerktoeren) en Trevers stond er zoo ernstig, zoo zelf-bewust bij....
Hij leek in 't geheel niet meer op den man, die bij 't whistten altijd verloor en op het juiste oogenblik nooit wist, wat-ie doen of laten moest....
Ik zag in zijn opgewekt, van levenslust schitterend gelaat en geloofde hem!
Te 6 u. 5 stond ik op 't dek van Trevers' nieuwste vinding: de plezier-onderzeeër „Job I."

We bevonden ons in de machine-kamer.
„Nu gaan we eerst de haven uit," stelde Trevers voor, „tot we in volle zee zijn. En dán, beste Cas, zul-je eens een genoeglijk uurtje beleven!"
„We zullen zien!" meende ik — en langzaam stoomden we de haven uit....
't Ding liep prachtig, dat moest gezegd worden. Ik moest Trevers waarlijk bewonderen, zoo handig als-ie den weg wist te vinden tusschen al die schroeven en kranen en handles.
„Zijn we nu geheel alleen aan boord?" vroeg ik.
„Jawel!" zei-d-ie trots. „Dat is juist de „dernier cri" mijner vinding. Wie eens waarlijk gehéél alleen met zichzelf wil zijn behoeft zich slechts mijn onderzeeër aan te schaffen! Geen last van personeel: van muitende stokers of van stuurlui, die 't beter willen weten, dan jij.... En gaat-ie niet heerlijk-kalm en zéker door het water?"
„Verbazend!" prees ik, „Ik kan niet gelooven, dat het onder water plezieriger zijn zal. Weet je wat, Trevers: we moesten maar boven blijven, vind ik.... 't Is hemelsch hier!"
„Geen kwestie van!" ketsde Job dadelijk af. „Neen man, daar komt niets van in — duiken moeten we! O, Eddie, 't is een idylle gewoonweg.... zoo onder water.... Jij

neiging dit iets een handje te gaan helpen: ik ben groot, sterk, en Trevers is maar een zwak kereltje....
De gedachte aan Trevers' z'n vrouw en z'n kinderen (hij zal eerstdaags gaan trouwen) weerhoudt mij echter, en een oogenblik later komt hij, frisch als een hoentje, weer in de machinekamer.
„Alright, Eddie!" zegt hij. „Ga jij nu naar de observatiekamer: hier, dezen weg langs. Ga in de raamnis zitten en denk maar, dat je een tocht maakt met Jules Verne's „Nautilus!" Ik ga door 't nauwe gangetje, dat van de machinekamer naar het onderzeesch observatorium leidt en Trevers trekt erg voorkomend de deur achter mij toe. Ik bevind mij in een kleine, spaarzaam-gemeubelde ruimte; eenig licht komt door een matglazen raam van boven; in den rechterwand is een groot glazen venster, waar 't zeewater langs spoelt.
De boot schokt nu: ik hoor 't schuren van het water langs de bovenzijde.... er kan geen twijfel meer mogelijk zijn: we zinken! Geen sterveling weet, wat zinken is, alvorens-ie 't zelf ondervonden heeft....
Ik ben gewoonweg gevoelloos van verbazing! Het licht, dat door het bovenglas komt, wordt langzaam aan schaarscher.... Ten laatste is het geheel duister rond mij heen! De flauwe lichtschemering voor het zijraam verdween reeds dadelijk; ik veronderstel het heerschen van een verschrikkelijke drukking op die dunne glazen plaat.
Ik haal mijn horloge te voorschijn en strijk een lijcefer aan: 7.15 geven de wijzers aan! De klok in de machinekamer wees 7 uur, toen Trevers mij in z'n „salon" ging opsluiten: gedurende vijftien, zeg véértien minuten zinken we reeds....
Eindelijk, eindelijk dan werd de deur mijner cel geopend. Trevers' stem (wanneer had ik die in 's hemelsnaam voor 't laatst gehoord?) vroeg me, hoe 't me dertig vadem onder water beviel.
„Ik wil voor dezen keer niet dieper gaan," zei hij eenvoudig, „maar er is geen enkele hinderpaal, die mij daarvan weerhoudt. Mijn oplossing van het onderzee-vraagstuk is volkomen: er kan geen twijfel meer bestaan over de

Hij verdween uit de salon en liet mij in angst en vreezen achter....
Ik wist, dat de prestaties van de onderzeeër nu, om zoo te zeggen, op haar doode punt gekomen waren.
Niets is zoo gemakkelijk als 'n onderzeeboot onder den waterspiegel te werken, ik geloof, dat een kind het wel zou kunnen.
Maar de groote moeilijkheid begint eerst, wanneer je het ding weer naar bóven wilt hebben: ik voor mij had het gelukken daarvan altijd aan het toeval toegeschreven.... Theoretisch is het iets onmogelijks, de praktijk alleen heeft bewezen, dat er zich gevallen voordoen waarin dit werkelijk gebeurt, er zijn onderzeeërs geweest, die weer boven kwamen. Zou dat toeval ons evenwel gunstig zijn? Het eenigste, dat ik ooit tegen het toeval gehad heb, is z'n wispelturigheid, je kunt nooit staat op die onbekende macht maken.
Even nadat Trevers in de machinekamer moest gekomen zijn, ging 't electrisch licht in de salon uit; de volslagen duisternis, waarin ik mij nu bevond, bracht mij waarlijk niet in 'n hoofdvoller stemming.
Was dat wel normaal, dacht ik?
Ik had al mijn zelfbeheersching noodig om het onvermijdelijke met de verheven berusting, waarmee slachtoffers, als ik er een was, zich dienen te sieren onder oogen te zien....
De boot scheen niet de minste neiging tot rijzen te hebben; ik moest kalm blijven en vertrouwen op het wonder, dat de enkele onderzeeërs, die weer boven k o m e n, ter wille is....
En ik wachtte.... wachtte....
Na het werkeloos „wachten" gedurende het zinken van een duikboot is er ongetwijfeld maar één sensatie, die nog ellendiger is; en dat is het „wachten" op 't weer-rijzen van 'n duikboot. Op 't laatst werd de spanning mij onverdraaglijk. Ik meende, dat de voorraad lucht in mijn salon al zoo goed als uitgeput moest zijn en kreeg een dwingende neiging Trevers in z'n machinekamer op te gaan zoeken en met hem te sterven....
Ik opende de deur.... Nooit zal ik de gewaarwording